

TEBLİĞ

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından:

**HALKA AÇIK OLMAYAN ŞİRKETLERDE KAYITLI SERMAYE
SİSTEMİNE İLİŞKİN ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, şirketlerin kayıtlı sermaye sistemini kabul etmelerine, kayıtlı sermaye sistemine geçmelerine, bu sistemde sermayelerini artırmalarına, kayıtlı sermaye tavanını yükseltmelerine, sistemden çıkmalarına veya çıkarılmalarına, yönetim kurulunun imtiyazlı ve primli paylar ihracına, rüçhan haklarını sınırlamasına ve diğer hususlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ hükümleri, kayıtlı sermaye sistemini kabul eden halka açık olmayan anonim şirketleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 14/1/2011 tarihli ve 6103 sayılı Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen:

- Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
- Başlangıç sermayesi: Kayıtlı sermaye sistemini kabul eden şirketlerde, kuruluşta veya kayıtlı sermaye sistemine ilk geçildiğinde sahip olunması zorunlu sermayeyi,
- Çıkarılmış sermaye: Çıkarılmış payların tümünün itibari değerlerinin toplamını temsil eden sermayeyi,
- Genel Müdürlük: İç Ticaret Genel Müdürlüğünü,
- Halka açık olmayan anonim şirket: 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca, pay senetleri halka arz edilmiş olmayan veya halka arz edilmiş sayılmayan anonim şirketleri,
- Kanun: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununu,
- Kayıtlı sermaye: Şirketlerin, Kanunun esas sermaye sistemindeki sermayenin artırılmasına ilişkin hükümlerine tabi olmaksızın yönetim kurulu kararı ile yeni pay çıkarmak suretiyle ulaşabilecekleri azami sermaye tavanını gösteren ve esas sözleşmelerinde yer alan sermayeyi, ifade eder.

Kayıtlı sermaye sistemini kabul etme ve bu sisteme geçme şartları

MADDE 5 – (1) Başlangıç sermayesi en az yüzbin Türk Lirası olan şirketler; Bakanlıktan izin almak şartıyla kuruluşta kayıtlı sermaye sistemini kabul edebilirler veya sonradan esas sözleşmelerini değiştirerek kayıtlı sermaye sistemine geçebilirler.

(2) Kayıtlı sermaye sistemine geçecek şirketlerde çıkarılmış sermayenin tamamının ödenmiş olması ve sermayenin karşılıksız kalmamış olması şarttır. Kuruluşta kayıtlı sermaye sistemini kabul edecek şirketlerde ise başlangıç sermayesinin tamamının ödenmiş olması gerekir.

(3) Kayıtlı sermaye sistemini kabul etmek veya bu sisteme geçmek isteyen şirketlerin esas sözleşmelerinde en az;

- Başlangıç sermayesi,
- En fazla beş yıl olmak üzere yönetim kuruluna verilen sermayeyi kayıtlı sermaye tavanına kadar artırma yetkisinin süresi, sürenin başlangıç ve bitiş tarihleri,
- Kayıtlı sermaye tavanı,
- Yönetim kurulunun sermaye artırımına ilişkin kararının ne şekilde ilan edileceği, hususlarının belirtilmesi zorunludur.

(4) Yönetim kuruluna imtiyazlı veya itibari değerinin üzerinde pay çıkarma ya da rüçhan haklarını sınırlandırma yetkisi verilecek ise, buna ilişkin hükümlerin de esas sözleşmede yer alması zorunludur.

(5) Kayıtlı sermaye tavanı başlangıç sermayesinin beş katından fazla olamaz. Kayıtlı sermaye tavanı, çıkarılmış sermayenin kayıtlı sermaye tavanına ulaşmış olmadığına bakılmaksızın esas sözleşme değiştirilerek yükseltilebilir. Kayıtlı sermaye sisteminin kabul edilmesinden veya sisteme geçilmesinden sonra izleyen dönemlerde kayıtlı sermaye tavanı, esas sözleşmenin değiştirileceği genel kurul toplantısı sırasındaki çıkarılmış sermayenin en fazla beş katı olarak belirlenebilir.

(6) Üçüncü fıkranın (b) bendi uyarınca yönetim kuruluna tanınan yetki süresinin dolmasından sonra, yönetim kurulunun sermaye artırım kararı alabilmesi için esas sözleşmenin değiştirilerek yönetim kuruluna yeniden yetki süresi belirlenmesi şarttır. En geç yetki süresinin dolduğu yıl genel kurul toplantısında yetki süresine ilişkin esas sözleşme değişikliği yapmayan şirketler kayıtlı sermaye sisteminden çıkmış sayılırlar. Esas sözleşmede belirlenen

yetki süresi içinde yönetim kurulunun değişmesi, yönetim kuruluna verilen yetkiyi ortadan kaldırmaz.

(7) Kuruluşu ve esas sözleşme değişikliği Bakanlık iznine tabi olan şirketlerin dışındaki şirketlerde, kayıtlı sermaye tavanının arttırılmasına ve sermaye artırımı hususunda yönetim kuruluna verilen yetkinin süresinin uzatılmasına ilişkin esas sözleşme değişiklikleri Bakanlığın iznine tabi değildir.

(8) Kayıtlı sermaye sisteminden çıkmış sayılan şirketlerin bundan sonra gerçekleştirecekleri sermaye artırımlarında, Kanunun esas sermayenin arttırılmasına dair hükümleri uygulanır.

Genel Müdürlüğe başvuru ve Bakanlık izni

MADDE 6 – (1) Kayıtlı sermaye sistemini kabul etmek veya bu sisteme geçmek isteyen şirketler, Genel Müdürlüğe başvurarak izin alırlar. Bu izin; Kanunun 333 üncü maddesi uyarınca kuruluşu ve esas sözleşme değişikliği izne tabi olan şirketlere, kuruluş veya esas sözleşme değişikliği izni ile birlikte verilir. Kayıtlı sermaye sistemine kabul edilmesine veya bu sisteme geçmesine izin verilen şirketlerin kayıtlı sermaye tavanı içinde yapacakları sermaye artırımlarında Bakanlık izni aranmaz.

(2) Kurulda kayıtlı sermaye sistemini kabul edecek şirketler izin başvurusunda;

a) Şirket kurucularının imzaları noterce onaylanmış esas sözleşme örneğini,

b) Başlangıç sermayesinin tamamen ödendiğine dair banka mektubunu,

c) Esas sözleşme ile yönetim kuruluna imtiyazlı veya itibari değerinin üzerinde pay çıkarma veya rüçhan hakkını sınırlandırma yetkilerinin verilmesi halinde, bunların ve kayıtlı sermaye sisteminin kabul edilmesinin gerekçelerini içeren kurucular tarafından imzalanmış beyanı,

dilekçe ekinde vereceklerdir.

(3) Kayıtlı sermaye sistemine geçmek isteyen şirketler izin başvurusunda;

a) Yürürlükte bulunan, tüm değişiklikleri içeren ve tek bir metin haline getirilmiş, şirketi temsile yetkili kişilerce onaylanmış esas sözleşme örneğini,

b) Şirket yönetim kurulunca hazırlanmış esas sözleşmede yer alacak kayıtlı sermaye maddesi taslağı ile esas sözleşmesinin kayıtlı sermaye sistemine uyum sağlaması için değişmesi gereken diğer maddelerine yönelik değişiklik taslaklarını,

c) Şirket sermayesinin tamamen ödendiğine ve sermayenin karşılıksız kalmadığına ilişkin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir raporunu,

ç) Son üç yıla ait bilanço ve gelir tablosunu,

d) Esas sözleşme ile yönetim kuruluna imtiyazlı veya itibari değerinin üzerinde pay çıkarma veya rüçhan hakkını sınırlandırma yetkilerinin verilmesi halinde, bunların ve kayıtlı sermaye sistemine geçilmesinin gerekçelerini içeren şirketi temsile yetkili kişilerce imzalanmış beyanı,

e) Bağımsız denetime tabi olan şirketlerde denetleme raporunu,

dilekçe ekinde vereceklerdir.

(4) Şirketlerin başvuruları ile ilgili Genel Müdürlükçe yapılacak değerlendirmelerde, Kanunun genel amaç ve ilkeleri, bu Tebliğ hükümleri, piyasanın gerekleri, kayıtlı sermaye sisteminin gayesi, ortakların hak ve yararları, şirketin yasal yükümlülüklerine uyma durumu gibi hususlar göz önünde bulundurulur.

Bakanlık izninden sonra yapılacak işlemler

MADDE 7 – (1) Kayıtlı sermaye sistemine geçmek için Bakanlıktan izin alındıktan sonra genel kurul usulüne uygun olarak toplantıya çağılır. Genel kurul, Kanunun 421 inci maddesinin birinci fıkrasındaki nisaplarla, şirketin kayıtlı sermaye sistemine geçilmesine ilişkin esas sözleşme değişikliklerini karara bağlar.

(2) Kayıtlı sermaye sistemine geçiş, yönetim kuruluna verilen yetki süresinin uzatılması veya kayıtlı sermaye tavanının arttırılmasına ilişkin olarak yapılacak esas sözleşme değişikliklerinin, imtiyazlı pay sahiplerinin haklarını ihlal edici nitelikte olması halinde, bu kararın anılan pay sahiplerinin yapacakları özel bir toplantıda onanması zorunludur. Bu durumda Kanunun 454 üncü maddesi hükmü uygulanır.

(3) Genel kurulca onaylanan esas sözleşme değişiklikleri ticaret siciline tescil ve ilan ettirilir.

Kayıtlı sermaye sisteminden çıkma ve çıkarılma

MADDE 8 – (1) Kayıtlı sermaye sistemini kabul eden veya bu sisteme geçen şirketlerin, esas sözleşmelerinde belirlenen süre dolmadan önce bu sistemden çıkmak istemeleri halinde, yönetim kurulunca esas sözleşme değişiklik taslağı hazırlanarak Genel Müdürlüğe başvurulur. Bakanlığın bu konudaki izni ve Kanunun 421 inci maddesinin birinci fıkrasındaki nisaplara uygun olarak alınan genel kurul kararı üzerine sistemden çıkılabilir. Buna ilişkin esas sözleşme değişikliği ticaret siciline tescil ve ilan ettirilir.

(2) Kayıtlı sermaye sisteminden çıkmış sayılan şirketlerin, bu tarihten sonra esas sermaye sistemi uyarınca yapacakları sermaye artırımına bağlı esas sözleşme değişikliği sırasında, kayıtlı sermaye sistemine ilişkin hükümleri esas sözleşmeden çıkarılır.

(3) Kayıtlı sermaye sisteminin amacı dışında; ortakların ve diğer tasarruf sahiplerinin istismarına yol açacak şekilde kullandığı anlaşılan, ortaklık yapısı nedeniyle bu sisteme ihtiyaç duymaksızın kolayca sermaye artırımı yapabilecek durumda olan ve bu sisteme geçişte aranan diğer nitelikleri yitiren şirketler Bakanlık tarafından sistemden çıkartılabilir. Kayıtlı sermaye sisteminden çıkan veya çıkartılan şirketler, çıkış tarihinden itibaren en az 2 yıl geçmeden

yeniden sisteme kabul edilmezler. Ancak, şirket yönetiminin değişmesi veya kayıtlı sermaye sisteminden çıkma veya çıkartılma sebeplerinin ortadan kalktığına ispatlanması şartıyla, şirketlerin başvurusu üzerine 2 yıllık sürenin dolması beklenmeksizin şirketlerin yeniden kayıtlı sermaye sistemine geçmelerine Bakanlıkça izin verilebilir.

Kayıtlı sermaye sisteminde sermayenin artırılması

MADDE 9 – (1) Yönetim kurulu sermaye artırımında; artırıma ilişkin aldığı kararı, çıkarılmış sermayeyi gösteren esas sözleşme maddesinin yeni şeklini, yeni payların itibari değerlerini, cinslerini, sayılarını, imtiyazlı olup olmadıklarını, imtiyazlı paylara ve rüçhan haklarına ilişkin sınırlamaları ve kullanıma şartları ile süresini, prime dair kayıtları ve bunun uygulanması hakkındaki kuralları esas sözleşmede öngörüldüğü şekilde ilan eder ve internet sitesi oluşturma yükümlülüğüne tabi şirketlerde internet sitesinde yayımlar.

(2) Yönetim kurulunun sermaye artırımına ilişkin kararında;

a) Artırılan sermayenin tutarı,

b) Çıkarılacak yeni payların itibari değerleri, sayıları, cinsleri, primli ve imtiyazlı olup olmadıkları,

c) Rüçhan hakkının sınırlandırılıp sınırlandırılmadığı, kullanıma şartları ile süresi,

ç) Gerekli görülen diğer hususlar,

belirtilir.

(3) Sermaye artırımının mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesinden sonra, sermaye artırımına ilişkin yönetim kurulu kararı ile çıkarılmış sermayeyi gösteren esas sözleşme maddesinin yeni şekli, yönetim kurulunca tescil ve ilan ettirilir.

(4) Sermaye artırımının iç kaynaklı olması durumunda kayıtlı sermaye tavanı aşılabılır. Dış kaynaklı sermaye artırımı yoluyla kayıtlı sermaye tavanı aşılamaz.

(5) Kayıtlı sermaye tavanına ulaşıldıktan sonra, yeni tavan belirlenmeden yönetim kurulu kararı ile sermaye artırımı yapılamaz.

(6) Sermaye artırımı sırasında, yönetim kurulu kararı ile imtiyazlı veya itibari değerinin üzerinde pay çıkarılabilmesi, pay sahiplerinin yeni çıkarılacak paylara ilişkin rüçhan haklarının veya imtiyazlı pay senedi sahiplerinin haklarının sınırlandırılabilmesi için esas sözleşmeyle bu hususlarda yönetim kurulunun yetkilendirilmiş olması şarttır.

(7) Yönetim kurulunun yeni çıkarılacak paylara ilişkin rüçhan haklarını kısıtlama yetkisi, pay sahipleri arasında eşitsizliğe yol açacak şekilde kullanılamaz.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.